

Peter Barth

GEDICHTE - POEZII

**Realizat cu sprijinul financiar al Departamentului pentru Relații Interetnice
Exemplar gratuit**

PETER BARTH

GEDICHTE - POEZII

Scherenschnitte und Übersetzung ins Rumänische / Decupaje și traducere în limba română:
NORBERT FRANCISC TAUGNER

Einleitende Worte / Cuvinte introductive: **NORBERT FRANCISC TAUGNER,**
MARCELA FRĂȚILĂ

Forumul Democratic al Germanilor din Județul Caraș-Severin
Editura „Banatul Montan” Reșița - 2007

Dieser Band erscheint als dreiunddreißigstes Buch des Kultur- und Erwachsenenbildungsvereins „Deutsche Vortragsreihe Reschitza”. Die Drucklegung des Bandes wurde durch die großzügige Unterstützung folgender Institutionen ermöglicht:

Această carte reprezintă cea de a treizecișitrea apariție editorială a Asociației Germane de Cultură și Educație a Adulților din Reșița. Tipărirea acestei cărți s-a făcut cu sprijinul următoarelor instituții:

Departamentul pentru Relații Interetnice

Forumul Democratic al Germanilor din Județul Caraș-Severin

Formațiunea Bănățeană de Cooperare Internațională „Banatia” Timișoara

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BARTH, PETER

Gedichte = Poezii / Peter Barth ; trad.: Norbert Francisc Taugner ; pref: Marcela Frățilă. - Reșița : Banatul Montan, 2007

ISBN 978-973-88461-4-2

I. Taugner, Norbert Francisc (trad.)

II. Frățilă, Marcela (pref.)

821.112.2(498)-I=135.1

© Întreaga răspundere pentru conținutul acestei cărți îi revin prefațatorului și traducătorului lucrării,
Norbert Francisc Taugner (Oțelu Roșu)

Lectorat: ec. Waldemar König

Tehnoredactare și tipar: ColorPrint Reșița, 2007

ISBN 978-973-88461-4-2

Inhalt:

Auch Poesie ist eine Arznei, von Norbert Francisc Taugner	7
Der Arbeitskollege Peter Barth, von Marcela Frățilă ...	9
Gedichte von Peter Barth:	
Nicht alle Tage*	11
Gib mir die Gabe*	13
Ein Tag aus meinem Leben***	15
Tag für Tag*	17
Winterlandschaft**	19
Der Bär zur Lichtmess**	21
Dem Frühling entgegen*	23
An einem Morgen*	25
Beseitige die Schranken*	27
Abschied von einem Kollegen*	29
Ein Rosenstock***	31
Wiesenquelle*	33
An die Sänger*	35
Blumen auf dem Hut**	37
Der Lenz ist da*	39
An einen Baum***	41
Abendstunde*	43
Vollmond***	45
Im Traume*	47
Ahnungsvolles Fragen***	49
Erheben**	51
Die Wurzel lauscht*	53
Sommer im Banat**	55
Banater Wind***	57
Mein Vaterhaus**	59
Daheim***	61
Dem Maler Stefan Jäger****	63
Verarmt*	65

Cuprins:

Și poezia este un medicament, de Norbert Francisc Taugner	7
Colegul de muncă Peter Barth, de Marcela Frățilă	9
Poezii de Peter Barth:	
Nu orice zi*	11
Rugă*	13
O zi din viața mea***	15
Zi de zi*	17
Peisaj de iarnă**	19
Ursul la Întâmpinarea Domnului**	21
În întâmpinarea primăverii*	23
Într-o dimineață*	25
Înlătură barierele*	27
Rămas bun, colega*	29
Un trandafir***	31
Izvor din câmpie*	33
Cântăreților*	35
Flori la pălărie**	37
A sosit primăvara*	39
Pomule***	41
Oră de seară*	43
Lună plină***	45
În vis*	47
Întrebări presupuse***	49
Înălțare**	51
Rădăcina ascultă*	53
Vară în Banat**	55
Bate vântul în Banat***	57
Casa părintească**	59
Acasă***	61
Pictorului Ștefan Jäger****	63
Sărăcită*	65

Mein Freund, der Schmiedt*	67	Prietenul meu, fierarul*	67
Der Sturm*	69	Furtuna*	69
Hochwasser***	71	Inundație***	71
Im Herbst**	73	Toamna**	73
Abend***	75	Seară**	75
Dezembernacht**	77	Noapte de decembrie**	77
Wie gut ist doch die Nacht!*	79	Ce bună-i totuși noaptea!*	79
Bekenntniss***	81	Mărturisire***	81
Wer bin ich?*	83	Cine sunt eu?	83
Veröffentlichungen des Kultur-und Erwachsenen- bildungsvereins „Deutschen Vortragsreihe Reschitza” ...	84	Apariții editoriale ale Asociației Germane de Cultură și Educație a Adulților Reșița	84

Note:

- * Aus „Schollenfrist”, „Mirton”-Verlag, Temeswar, 1998;
- ** Aus „Flockenwirbel”, „Justus”-Verlag, Temeswar, 1998;
- *** Aus „Ich suche den Sommerpfad”, „Facla”-Verlag, Temeswar, 1975.
- **** Aus dem Wandkalender 1992, herausgegeben von der Landsmanschaft der Banater Schwaben - München

Nota:

- * Din „Coama brazdei”, Editura „Mirton”, Timișoara, 1998;
- ** Din „Vârtej de fulgi”, Editura „Justus”, Timișoara, 1998;
- *** Din „Caut cărarea verii”, Editura „Facla”, Timișoara, 1975.
- **** Din calendarul de perete 1992, editat de Asociația Patriotică a Șvabilor Bănățeni - München

Auch Poesie ist eine Arznei

Peter Barth, unser während 40 Jahre guter und beliebter Apotheker, war auch ein bedeutender deutschsprachiger Lyriker; für ihn war Poesie eine Arznei des Gemütes, und sie ist es heute erst recht für seine Leser.

Er wurde in Blumental, am 2. Juni 1898 geboren. Die Grundschule besuchte er in seinem Heimatsort und die Mittelschule in Lippa, von wo er ins Noviziat nach Siebenkirchen kam. Danach studierte er bis 1918 Theologie in Gyöngyös und kam über Budapest und Temeswar wieder nach Hause.

Nachdem er im Piaristengymnasium Temeswar die pflichtige Wiederholung der Reifeprüfung überstanden hat, studierte er an der Universität Klausenburg Pharmakologie. Er schloss sein Studium mit „magna cum laude” ab.

Nach einem Praktikum in Temeswar kam Peter Barth im Jahre 1926 nach Ferdinandsberg und war bald im ganzen Bistratal der bekannte und beliebte Apotheker.

Weniger bekannt war seine lyrische Tätigkeit, obwohl sein Gedichteband „Flammengarben” schon in 1933 erschienen ist. Einzelne Gedichte erschienen auch in den deutschen Zeitungen „Neuer Weg” und „Neue Banater Zeitung”.

Erst 63 Jahre später ist sein zweiter Gedichteband „Flockenwirbel” erschienen, aber in einer so kleinen Auflage, dass wir in Ferdinandsberg gar nicht dazu kommen konnten.

Erst die 1998 erschienene Jubiläums-Auflage „Schollenfrist”, wo auch „Flockenwirbel” eingeschlossen ist, wurde uns in Ferdinandsberg zugänglich und hat uns eine grose Freude gemacht. Wir wussten dass unser hochgeachtete Apotheker Peter Barth Musik, Malerei und

Și poezia este un medicament

Peter Barth, care timp de 40 de ani a fost bunul și îndrăgitul nostru farmacist, a fost și un însemnat poet de limbă germană; pentru el, poezia a fost, iar pentru cititorii săi mai este și astăzi un medicament al sufletului.

El s-a născut la Mașloc, în 2 iunie 1898. A absolvit școala primară în satul său natal și școala medie în Lipova, de unde a mers la Pécs, la școala romano-catolică. În continuare a studiat teologia la Gyöngyös până în anul 1918, întorcându-se apoi acasă prin Budapesta și Timișoara. După repetarea obligatorie a bacalaureatului la Liceul Piaristilor din Timișoara, a studiat farmacologia la Universitatea din Cluj, terminând cu „magna cum laude”.

După o perioadă de practică la Timișoara, Peter Barth a venit, în anul 1926, la Ferdinand (Oțelu Roșu), unde a devenit în scurt timp farmacistul cunoscut și iubit în întreaga vale a Bistrei.

Mai puțin cunoscută a fost însă activitatea sa lirică, deși primul său volum de poezie „Snop de flăcări” văzuse deja în anul 1933 lumina tiparului. Poezii răzlețe au fost publicate în ziarele de limbă germană „Neuer Weg” și „Neue Banater Zeitung”.

Abia după 63 de ani a apărut un al 2-lea volum de poezii „Vârtej de fulgi”. Această ediție a fost însă într-un tiraj așa de mic, încât noi, cei din Oțelu Roșu, nu am putut obține nici un exemplar.

În 1998 (la 100 de ani de la nașterea farmacistului-poet), ediția jubiliară „Coama brazdei”, care conținea și poezii din „Vârtej de fulgi”, a ajuns și la noi, făcându-ne o mare bucurie.

Noi știam că onoratul nostru farmacist Peter Barth iubea muzica, pictura și, mai presus de toate, minunata

vor allem die wunderbare Natur liebte. Die Höhe seiner lyrischen Begabung konnten wir aber erst jetzt, 30 Jahre nachdem er zurück in sein ersehntes Blumental gezogen ist, richtig wahrnehmen. Erst jetzt verstehen wir, dass unser beliebter Apotheker und freundlicher Berater die erschütternden Geschehnisse des Alltags oft schwerer als wir tragen musste („Gib mir die Gabe“, „Tag für Tag“, „Beseitige die Schranken“, „Verarmt“, „Nicht alle Tage“ u.a.).

Es ist nun auch klar, warum erst 14 Jahre nach seinem Tod ein Sammelband seiner so schönen Gedichte erscheinen konnte, und das bestimmt nicht wegen der „unproblematischen Dichtung“, die ihn Modernisten aller Art vorgeworfen haben.

Peter Barth war und bleibt ein waschechter Erzschwabe, der seine lyrische Arznei, die auch seinem Gemüt so hilfreich war, seinen Landsleut' von hier und drüben überlassen hat.

natură. Marele lui talent liric l-am priceput însă abia acum, 30 de ani după plecarea sa spre adoratul său Maşloc natal. Abia acum înţelegem că iubitul nostru farmacist și sfătuitoar a îndurat de multe ori, mai greu decât noi, evenimentele cotidiene dureroase („Rugă“, „Zi de zi“, „Înlătură barierele“, „Sărăcită“, „Nu orice zi“, etc.).

Acum devine clar, de ce abia după 14 ani de la moartea sa a putut să apară un volum care cuprinde majoritatea frumoaselor sale poezii; și asta sigur nu din cauza „poeziei neproblematică“, pe care i-au reproşat-o diverşi modernişti.

Peter Barth a fost și rămâne un autentic şvab bănăţean, care a lăsat moştenire medicamentul său liric (care i-a tămăduit și lui sufletul), concetăţenilor săi de aici și de pretutindeni.

Norbert Francisc Taugner

Der Arbeitskollege Peter Barth

In jedermanns Leben gibt es Perioden mit schmerzlichen Erschütterungen und solche mit heiterer Beruhigung, die dir das Gemüt im strengen Kampf, der dir bevorsteht, stärken.

Auch Peter Barth war von Schicksalsschlägen nicht verschont, hat aber in der Musik der Reime, die aus seinem Herzen strömten, sein Gleichgewicht gefunden.

Wir, die mit ihm in der Apotheke arbeiteten, erinnern uns an seinen Blick, der manchmal in einer uns fremden Welt verweilte. Dann aber kam er in die Wirklichkeit zurück, mit einem Bleistift in der Hand, um auf den Papiertüten aus seiner nahegelegenen Schublade entzückende Reime, seiner Schöpferkraft entsprungen, zu schreiben. Es war eine ausgewogene Vereinigung seines beruflichen Lebens mit dem Gemurmel des ununterbrochenen Flusses der aus seinem großen Herzen strömte, so dass man nie wusste, wo und wann sich der Poet mit dem verdienten Apotheker verflochten hat.

Es waren 15 Jahre erfolgreicher Zusammenarbeit, so im beruflichen Sinn, wie auch im Gemüt. Wir alle, die in seinem Bereich lebten, haben uns Herz und Sinn an seiner doppelten Persönlichkeit - Dichter und Apotheker - bereichert. Sein Auswandern in 1966 (zum ersehnten Blumental) hat eine Leere hinterlassen, die niemand und nichts wieder füllen konnte.

Vielleicht nur die sehr spät erschienenen Bände mit seinen Gedichten haben uns noch die Seelen mit nostalgischen Erinnerungen gefüllt.

Colegul de muncă Peter Barth

În viața fiecărui om există perioade de zbucium chinuitor, întretăiate de clipe senine ce-ți întăresc sufletul, în lupta aprigă ce te pândește.

Nici Peter Barth nu a fost cruțat de soartă, dar și-a găsit echilibrul în muzica versurilor ce izvorea din inima sa.

Cei ce am lucrat în farmacie cu dânsul ne amintim de privirea sa ce se pierdea uneori într-o lume ce ne ocolea. Apoi el revenea în realitate, cu creionul în mână, să aștearnă pe pungile luate din sertarul de lângă el versurile încântătoare izvorâte din geniul său poetic.

Era o îngemănare atât de echilibrată a vieții sale profesionale cu murmurul lin al permanentului flux ce izvorea din inima sa mare, încât nu-ți dădeai seama când și unde se împletește poetul cu farmacistul emerit ce era.

Au fost 15 ani de colaborare rodnică, atât din punct de vedere profesional, cât și sufletesc.

Noi toți, cei ce am trăit în preajma sa, ne-am îmbogățit inimile și mintea la izvorul nesecat al dublei sale personalități: poet și farmacist.

Plecarea sa de lângă noi în 1966 la Mașloc a lăsat un gol, pe care nimeni și nimic nu a putut să-l umple.

Poate doar foarte târziu apărutele volume cu poeziile sale ne-au mai umplut sufletele cu nostalgice amintiri.

Marcela Frățilă
Apothekerin / Farmacistă

Nicht alle Tage

*Nicht alle Tage sind voll Licht,
nicht alle Tage sind voll Helle.
Und nicht aus jedem Felsen bricht
zu Tage eine Sprudelquelle.*

*Gar oft ist alles dämmergrau,
verhangen ist gar mancher Morgen,
und ihren Samen sät die Frau,
die Schicksalsfrau der trüben Sorgen.*

*Verhüllt, verschleiert ist die Sicht,
kein goldner Glanz, kein Sonnenblinken
zu sehen, Schicht um Nebelschicht,
Gedünste sieht man niedersinken.*

*Und alles ist da starr und steif,
die kahlen Bäume ragen düster,
behangen weit und breit mit Reif
zur Höh. Kein Säuseln, kein Geflüster.*

*Ganz lautlos fließt im schmalen Bach
das Wasser, ohne Schaumgeblende.
Und nüchtern reiht sich Dach an Dach,
ganz lebloos ist das Flurgelände.*

*Nicht alle Tage sind voll Glast,
voll Glanz und voller Sonnenhelle!
Da fühlen schwerer wir die Last
des Seins, von Stelle nun zur Stelle.*

Nu orice zi

*Nu orice zi e luminoasă,
nu orice zi este cu spor.
Nu-n orice zonă mai stâncoasă
răsare sprinten un izvor.*

*Prea des tristețea ne apasă
încă din zori, pentru că ea
pe câmp sămânța vrajbei lasă;
Ea, ursitoarea, piizarea.*

*Vederea este voalată,
nu soare, nu tu bucurii.
Doar ceața sumbră se arată
peste păduri, peste câmpii.*

*Natura pare împietrită,
pomii ridică către cer
coroana, azi împodobită
cu brumă. Pare un mister.*

*În vadul ei, printre tufișuri
se scurge apa liniștit.
Lucid se-nșiră-acoperișuri,
cerdacul pare adormit.*

*Nu-i orice zi strălucitoare,
plină de soare și noroc.
Atunci simțim apăsătoare
viața; ori unde-n orice loc.*

Gib mir die Gabe

*Gib mir die Gabe
das zu ertragen,
was ich zu tragen habe
hier, ohne zu klagen!*

*Hilf mir die Lasten
da aufzuheben,
wenn ich stets schuftend, hasten
muss durch das schwere Leben!*

*Steh mir zur Seite,
reich mir die Hände,
komm Herr, Du, und begleite
mich bis ans Lebensende!*

*Nicht lass verkümmern
mich im Getöse!
Befrei mich aus den Trümmern,
fern bleibe mir der Böse!*

*Im Dorngehege
zeig mir den Schimmer,
der auf die rechten Wege
mich leuchtend führe, immer!*

*Gib mir die Stärke,
stets zu erfüllen
die auferlegten Werke!
Nicht lass dein Licht verhüllen!*

Rugă

*O, Doamne, dă-mi harul
să pot îndura,
ce-mi este calvarul
aici, fără a claca!*

*Ajută-mi povara
s-o pot ridica,
s-o car iarna, vara,
chiar dacă viața mi-i grea!*

*Fi-mi Doamne alături
și dă-mi mâna Ta.
Condu-mă cu sfaturi
atât cât voi exista!*

*Nu mă lăsa sorții
pierdut în tumult!
Și în ceasul morții
de cel rău să nu ascult!*

*În spini prins cu groază
când ruga Ți-o spun,
arată-mi o rază,
luminând drumul cel bun!*

*Dă-mi Doamne putere
să pot aborda
ce viața îmi cere.
Și lasă-mi lumina Ta!*

Ein Tag aus meinem Leben

*Es wurde mir auf einmal klar:
Ein Tag aus meinem Leben,
ein Tag, der ganz mein eigen war,
will sachte mir entschweben.*

*Noch fühl ich seine zarte Hand
still ruhen in der meinen,
und sehe schon am fernen Rand
der Flur die Nacht erscheinen.*

*Er ging für immer, immer fort,
als sei er nie gewesen.
Ich muss sein Dasein Wort für Wort
vom Weg zusammenlesen.*

*Wie viele waren es, und doch
wie wenige sind jene,
nach denen ich mich immer noch
voll Schmerz und Wehmut sehne!*

O zi din viața mea

*Brusc m-am trezit și am știut:
o zi ce-mi știe dorul,
o zi ce mi-a aparținut,
tiptil vrea să-și ia zborul.*

*Ziua mea încă nu s-a dus.
Mai suntem mână-n mână,
dar văd venind dinspre apus
a stelelor stăpână.*

*Ziua, de parcă nici n-a fost,
s-a dus irevocabil.
Eu mai culeg din mers, cu rost,
ce-mi pare memorabil.*

*Ce multe au trecut în zbor,
și totuși, ce puține
îmi amintesc clipe de dor.
Cine le știe, cine?*

Tag für Tag

*Entschleiert sind
die schmalen Fensterscheiben.
Und wiederum beginnt
das Hasten und das Treiben.*

*Der Höhenzug
bestaunt die sanften Lehnen.
Und wieder füllt der Krug
sich mit den bittren Tränen.*

*Ganz rosenrot
ist alles angestrichen.
Doch Sorgen, Leid und Not
sind nicht von hier gewichen.*

*Ganz leise weht
der Wind. Es schallen Hörner.
Auf meinem Blumenbeet
erblühen bloß die Dörner.*

*Das Wasser eilt
gar rasch dahin im Bache.
Vor meiner Tür verweilt
ein dunstverhüllter Drache.*

*Kaum fängt es an
im weiten Rund zu tagen,
muss ich auf alter Bahn
mein Kreuz zu Berge tragen.*

Zi de zi

*Umbra nocturnă
s-a ridicat iar de pe geamuri,
și truda diurnă
mă prinde iar în hamuri.*

*Muntele admiră
câmpiile pline de soare.
Lacrimi se-nșiră
în cupe amare.*

*Ca trandafirul,
în roșu vopsite sunt toate.
Nevoile, birul,
nu-s înlăturate.*

*Vântul adie
ușor. Iarăși sună trompeții.
Pe mica mea glie
mai cresc doar scaieții.*

*Apa-nspumată
se scurge veselă, fâșneată.
La poartă m-așteaptă
un zmeu, prins în ceață.*

*Când zorile-apar
și lumina se vede prin fum,
eu, cu crucea-n calvar,
pornesc iar la drum.*

Winterlandschaft

*Still geht die Straße an der Weide
vorbei, durchs öde Land.
Die Wälder stehn im grauen Kleide
da, vor der Himmelswand.*

*Der Sturm wirft sich mit breiten Schwingen,
aufs Erlenvolk am Bach,
man hört ihn läuten, hört ihn singen
bis unters Hüttendach.*

*Ein Krähenpaar kommt heimgeflogen,
der Sturm umhegt das Nest,
ein Nebel kommt heraufgezogen
durchs wehende Geäst.*

*Der Himmel reißt und flügge Sterne
verirren sich im Raum,
die Straße endet in der Ferne,
am fahlen Wolkensaum.*

*Die alte Weide beugt sich nieder
und schickt ihr Sehnen fort,
die Straße führt die dumpfen Lieder
durchs Land, von Ort zu Ort.*

*Die Weide hegt die alten Träume,
lasst Straße Straße sein,
der Sturm greift in das Bachgeschäume,
doch ruhig bleibt der Stein.*

Peisaj de iarnă

*Poteca trece liniștită
pe la islaz, totu-i pustiu.
Pădurea-n gri e zugrăvită,
un zid sub cerul plumburiu.*

*Valul furtunii se aruncă
spre gârnița de la izvor.
Se-aude șuierând din luncă,
până acasă sub pridvor.*

*Din câmp, perechi de ciori, în zbor
prin ceață și furtună,
se-ntorc la cuiburile lor,
iar vișorul răsună.*

*Cerul se rupe, stele zboară
rătăcite prin furtună,
iar drumuri înspre zări coboară,
la margine de nor se-adună.*

*Bătrâna salcie se înclină,
își lasă dorul luat de vânt,
iar ulița în vânt suspină,
ducând în hău al vremii cânt.*

*Salcia, de vise-nconjurată,
uită poteca dinspre sat.
Apa-i de vânt învolburată.
Doar pietrele nu s-au mișcat.*

Der Bär zur Lichtmess

*Er kommt aus seiner dunklen Höhle
und bleibt verhoffend stehn.
Er lauscht dem fernen Sturmgegröle,
den Winden, die da wehn.*

*Er blickt verdrossen in die Ferne,
dann knickt er müde ein.
Er späht und lauert. Ach wie gerne
möcht er im Walde sein!*

*Ein Schneegewirbel schlägt hernieder
und bringt ihm Firngeruch.
Verstummt sind in der Schlucht die Lieder,
vereist der tiefe Bruch.*

*Und plötzlich reißt die Wolkendecke,
die Sonne meint es gut.
Voll Sehnsucht bäumt sich nun der Recke,
leis pocht im Hirn sein Blut.*

*Doch wieder fällt er auf die Tatzen
zurück. Ein Schatten flieht
durchs Altgehölz und schneidet Fratzen,
als er zu Tale zieht.*

*Noch bleibt er ruhig, klobig sitzen,
es war der Mühe wert.
Grell glühn der Gipfel Zuckerspitzen.
Und plötzlich macht er kehrt.*

Ursul la Întâmpinarea Domnului

*S-a trezit puțin, se pare,
ieșind din grota-ntunecată.
Ascultă vuietul din zare,
și vântul ce-a-nceput să bată.*

*Privește lung în depărtare
și obosit se poticnește.
Adulmecă, și cu ardoare
el primăvara și-o dorește.*

*Cu fulgi de nea se joacă vântul
și-aduce iz de ghețărie.
A amuțit în vale cântul,
și-i ger din deal până-n câmpie.*

*Prin nori răzbește-o rază mică.
Soarele vrea să fie bine.
Cu dor moșul se ridică
și sângele-i tresaltă-n vine.*

*Dar iar pe labe se așează.
Glumind, o umbră pe furiș
acoperă plăpânda rază,
apoi coboară în hățiș.*

*Mai șade-o vreme și gândește:
raza a meritat efortul!
Pe coame neaua strălucește...
brusc caută iar confortul!*

Dem Frühling entgegen

*Was bringt mir da der Wind
in aller Früh schon wieder?
Die Lerche dort beginnt
zu trillern ihre Lieder.*

*Sie weckt die weite Au,
sie weckt die öden Felder,
sie rüttelt, die da grau
und braun sind, wach die Wälder*

*Sie pocht ans Schollentor,
sie rüttelt an den Krümen
und zaubert es hervor,
das bunte Volk der Blumen.*

*Sie schraubt sich steil hinan
und schüttelt ihre Weise
von himmelhoher Bahn
hernieder, auf die Schneise.*

*Und überall erklingt
das Rufen und das Locken;
der kühle Morgen bringt
den hellen Klang der Glocken.*

*Nun wird es nicht mehr lang
da bis zum Frühling dauern.
Schon sieht man zart und bang,
den Rosenstrauch erschauern.*

În întâmpinarea primăverii

*Când în zori adie,
ce-mi aduce vântul?
Mica ciocârlie
spre cer își 'nalță cântul.*

*Cu trilul ei, ușor
ea deșteptarea sună
în grind și pe ogor
și în pădurea brună.*

*La poarta brazdelor
ea cântă-n primii zori
și ca un vrăjitor
ne-aduce mii de flori.*

*Spre înalt iar zboară
tot mai sus spre soare
și spre noi coboară
triluri fermecătoare.*

*Prin văzduh se-adună
glasuri îmbietoare.
Clopote răsună
ca-n zi de sărbătoare.*

*E semn că o să vină
frumoasa primăvară,
că-n câmp și în grădină
mugurii o s-apară.*

An einem Morgen

*Entschleiert euch, Hänge,
enthülle dich, Wald!
Und übt die Gesänge
ihr Vögel, damit es erklingt und erschallt!*

*Nur weg mit den Schatten,
der junge Tag naht!
Beschreitet die Matten,
erklimmt, ihr Strahlen, den felsigen Pfad!*

*Und reckt eure Hände
ihr Bäume, hinan!
Und öffne, Gelände,
für alles was neu ist, die wellige Bahn!*

*Entfache die Schwingen
du fröhlicher Wind!
Lass schmettern und singen
die Lüfte, die bläulich und durchsichtig sind!*

*Ihr Fernen, erglühet
im sonnigen Glanz!
Ihr Wolken, erblühet
und windet die Kränze zum wirbelnden Tanz!*

*Und leuchtet, ihr Lichter
und dränget euch hell,
nur enger und dichter,
ihr Blümlein und Gräser, in Sprudel und Quell!*

Într-o dimineață

*Dați vălul deoparte,
voi dealuri, păduri!
Cântați ca la carte
voi păsărele, minunate făpturi!*

*A nopții paloare
să plece din nou.
Voi raze de soare,
veniți pe pășuni, până sus pe platou!*

*Coroana-ți înaltă,
bătrâne stejar!
Natură măreață,
pentru tot ce e nou, deschide-te iar!*

*Deschide-ți zăvorul,
tu vânt jucăuș,
și lasă tot corul
să cânte de glorie, cu străveziu arcuș!*

*Voi zări, prindeți flora
ce râde în soare!
Voi nori, porniți hora,
roțiți coronițele-n dans de sărbătoare!*

*Culori luminoase,
faceți un covor
cu flori prea frumoase
și ierburi din câmp, până lângă izvor!*

Beseitige die Schranken

*Erhebe dich, erhebe
dich aus den Nebeln fahl!
Entschwebe Geist, entschwebe
dem dunkeln, feuchten Tal.*

*Ergötze dich am Morgen,
am hellen Morgenlicht!
Vertreib, verscheuch die Sorgen,
nicht fürcht dich, bange nicht!*

*Erhebe deine Blicke
und rüste dich, und sei
gewachsen dem Geschieke,
und schaffe froh und frei!*

*Und gehe ins Getöse,
es brause hell und laut!
Ob dir auch dann das Böse
am Weg zu nahen traut?*

*Beseitige die Schranken,
der Weg sei weit und breit!
Und niemals sollst du wanken,
bestehe allerzeit!*

*Verlass die düstre Enge,
hinaus ins helle Land.
Lass deine Lobgesänge
erschallen, rings von Rand zu Rand!*

Înlătură barierele

*Ridică-te, ridică
din ceață și jale,
și zboară suflet, zboară
din umeda vale!*

*Desfată-ți dimineața
ochii în lumină!
Prinde-te-n piept cu viața.
Ce-o fi, să mai vină.*

*Ridică drept privirea,
gândește că trăiești
să-ți împlinești menirea
și liber să muncești!*

*Și în vârtoarea vieții,
ori cât de greu îți pare,
înfruntă teama ceții
și greul va dispăre!*

*Înlătură bariere,
drumul fie-ți deschis,
fără vre-o deviere.
Și fii mereu decis!*

*Fugi din sumbra strâmtoare
în câmpul luminos,
și imn de sărbătoare
fă să răsune glorios!*

Abschied von einem Kollegen

*Sieh, wie die Gräser all erschauern
am samften Hange, Halm um Halm!
Wie sie da alle bebend trauern
um dich. Nur lausche ihrem Psalm!*

*Sieh, wie die Trauerweiden Fahnen
aus zartem Laube hissen dort,
als müssten sie es alle ahnen;
Nun bist du, Freund, für immer fort.*

*In rauschend helle Seide kleiden
die Vogelkirschen sich im Wald.
Und wie es dumpf und tief von beiden
Gehängen drüben wiederhallt!*

*Das Bächlein weint im Schaumgedränge,
und Tränen will der Wasserfall
versprühn in seiner Felsenenge.
Sie suchen dich da überall!*

*Doch ach, vergebens weinen, suchen
dich alle Wesen weit und breit,
vergeblich schütten Birken, Buchen
herab die Blütenherrlichkeit!*

*Du bist gegangen, wirst da nimmer
in deinem Reiche einhergehn,
und nimmer wird der Abendschimmer
dich hier, am schmalen Pfade sehn!*

Rămas bun, colega

*Vezi ierburile-nfrigate,
fir lângă fir, pe panta lină,
cum, după tine îndoliate,
triste ție psalmi îți îngână.*

*Vezi salcia plângătoare? În bernă
frunze plăpânde-a arborat!
Parcă ar ști că e eternă
lumea în care ai plecat.*

*Cireși sălbatici se îmbracă
în albul mățâsos, din nou.
Pădurea nu mai vrea să tacă
și ne răspunde prin ecou.*

*În drumul său, pârâul plânge
și prin a stâncilor strâmtoare
cascada lacrimile-și frânge.
Și toți te caută cu ardoare!*

*Dar vai, plâng și te caută în zadar.
Toate făpturile-ndrăgite,
izvor, mesteacăn și stejar,
cu dor, te-așteaptă-mpodobite.*

*Tu ai plecat. Și niciodată
prin lumea ta n-o să mai treci.
Nici când, sub bolta înstelată
nu vei mai fi pe știutele poteci!*

Ein Rosenstock

*Es ist ein Rosenstock
in meinem Garten.
Er wirft den weiten Rock,
den grünen, auf die zarten
Gehalme die da sind.
Und leise weht der Wind...*

*Im dornbewehrten Laub
beginnt's zu prunken.
Es blinken grell, ich glaub,
rubinenrote Funken.
Und aus dem Busche bricht
geheimes, tiefes Licht...*

*Weit über Weg und Zaun
erblinkt das Leuchten.
Und auf den Schollen braun,
den tauig morgenfeuchten,
im Strom der grünen Flut
erglüht ein Tropfen Blut...*

Un trandafir

*Un trandafir foarte frumos,
la mine în grădina,
își etaleză majestuos
fustița verde, fină,
pe al gazonului covor.
Și vântul adie ușor...*

*Printre frunzele spinoase
au venit, ca din senin,
bobocei, cu luminoase
sclipiri roșii de rubin.
Pare din arbust să vină
acea tainică lumină.*

*Departa peste gard, spre sat,
prin roua ce se-așează,
spre câmpul brun, abia arat,
arbustul luminează.
Pe verdele ce s-a întins,
un strop de sânge s-a aprins...*

Wiesenquelle

Erwache nur, erwache
du Blümlein am Bache!
Und öffne wunderlieb
am Strauche dich, du junger Knospentrieb!

Und zwänge aus der Krume
dich, gelbe Dotterblume!
Und schelle Glöcklein, schell
und öffne deine zarten Äuglein hell!

Du Kätzchen an der Weide,
nun zeige dich in Seide!
Und wehe, weh gelind,
du Dornenhecke in dem Morgenwind!

Und singet, schmettert wieder,
ihr Sänger, eure Lieder!
Kommt alle übers Meer,
kommt aus dem Süden allesamt daher!

Erhelle nur, erhelle
du kleine Wiesenquelle!
Und zeige dein blaues Kleid,
du Himmelsmaid, in voller Herrlichkeit!

Nur glänze, Aue, glänze,
und binde dir die Kränze,
und schmücke dich zum Fest,
zum Frühlingsband, du schwellendes Geäst!

Izvor din câmpie

Trezește-te, trezește
floare lângă izvor!
Deschide îngerește
toți mugurii, ușor!

Desfă-ți încătușarea
galbenă rușcuță!
Anunță-ți deșteptarea
brândușă drăguță!

Tu mătîșor de salcie,
îmbracă-te-n argint,
și-n vântul ce adie
pleacă-te la pământ.

Cântați de primăvară
voi cântăreți vestiți.
Veniți din sud în țară,
de peste mări, veniți!

Trezește-te, trezește,
izvor de sub ghețuș
și spre pârâu pornește
cu murmur jucăuș!

Gătește-te, câmpie,
puneți salbe de flori,
că-n cânt de ciocârlie
e primavară-n zori!

An die Sänger

*Hervor aus den Verstecken,
hervor, heraus, hervor!
Hervor aus Strauch und Hecken.
Beginnt den groen Chor!*

*Hervor aus euren Nestern
auf Scholle, Moos und Baum,
und macht es so wie gestern,
bevölkert rings den Raum!*

*Und schwingt euch auf und nieder
zum Himmel ob der Au,
und schmettert eure Lieder,
hinschallend in das Blau!*

*Und schart euch hell zusammen
und fliegt, wohin ihr wollt.
Schon gluhnder Sonne Flammen,
vermengt mit glühend Gold!*

*Nur schwebt, ihr Liebespaare
zum Hochzeitsflug hinan,
denn früh ist es im Jahre,
erwählt euch eure Bahn!*

*Nicht saumt, nicht saumet länger,
hinan, hinaus, empor.
Beglucket uns, ihr Sänger,
mit eurem Jubelchor!*

Cantareilor

*De prin ascunzatoare
ieii tiptil, uor,
din tufe i ponoare,
i ne cantai n cor!*

*Ieii de prin cuibare,
din pomi, din araturi,
i-nsufleii cu-ardoare
campie i paduri!*

*i-n zboruri avantate
din pajiti catre cer,
'nalai triluri curate
departe, n eter!*

*Zburai n stol, voioase,
cand doruri se trezesc
i raze luminoase
cu aur v-nsoesc!*

*Pluii mperechiate
spre zborul nupial,
lasai-v purtate
de-al primaverii val!*

*Nu stai n aeptare,
venii voioi n zbor.
Cantai din zare-n zare
al primaverii cor!*

Blumen auf dem Hut

*Hinaus! Kommt alle mit hinaus,
zu sehen, wie die erste Blüte
sich reckt zu einem hellen Strauß!
Steckt ihn euch, Freunde, auf die Hüte!*

*Schon bricht die Scholle, schon erzwingt
der Knospentrieb sich eine Spalte.
Der Vogel im Gezweige singt.
Es ist das Liebeslied, das alte.*

*Die Wolken türmen sich zuhauf
und leuchtend bricht das Licht sich Bahnen.
Die Bäche rauschen jubelnd auf
und lassen uns den Lenz erahnen.*

*Die grauen Giebel leuchten hell,
die Hänge tragen einen Schimmer,
und schäumend springt der Sprudelquell
durchs Eis, und quillt noch immer.*

*Die ersten Blumen auf dem Hut,
durchwandern wir die Almenwiesen;
die junge Sonne schürt die Glut
im Blütengold der Buchenriesen.*

Flori la pălărie

*Veniți prieteni cu toți afară,
ca să vedeți cum pe câmpii
cresc mii de flori. E primăvară!
Deci puneți flori la pălării.*

*Deja ies muguri din strânsoare
și crapă scoarța pe ogor,
păsări înalță către soare
triluri știute de amor.*

*Norii pe cer se îmbulzesc
de lumini străfulgerate.
Pâraie vesel şușotesc
că baba iarnă-i pe plecate.*

*Calcane luminate-n soare
așteaptă varul de Florii,
de sub zăpezi pornesc izvoare
în susur vesel spre câmpii.*

*Cu florile la pălărie
pornim prin câmpuri înverzite,
soarele tânăr ne îmbie
sus, către crestele-aurite.*

Der Lenz ist da

*Der Frühling, ja, der Lenz ist da,
er zeigt mir seinen Schimmer.
Er wirft sein Schein vom Hang herein
ins muffig dunkle Zimmer.*

*Die Wipfel kahl sind allemal
von hellem Glanz umwoben.
Und alles glänzt schier unbegrenzt
im Himmelsraume oben.*

*Was unscheinbar, verkümmert war,
fängt plötzlich an zu blenden.
Die Höhe streut das Liedgeläut
nun aus mit vollen Händen.*

*Und fort und fort von Ort zu Ort
beginnt es zu erblühen,
das Heimatland von Rand zu Rand.
Wie mir die Wangen glühen!*

*Ich geh hinaus, pflück einen Strauß,
um dir ihn darzubringen.
Ich lerne von dem Vogelton;
jetzt weis ich recht zu singen.*

*Dich lob ich mir, du Frühling hier,
du voller Glanzgeschmeide!
Das Kätzchengold sieh, wie es hold
erschimmert an der Weide!*

A sosit primăvara

*Da, primăvara a sosit!
Lumina blândă mi-o arată
și îmi trimite negreșit raze din dealul înverzit
în camera întunecată.*

*Crestele reci, ca un actor
sunt de lumini înconjurate.
Impresionant, strălucitor, mărețe în conturul lor,
urcă spre cer coame crestate.*

*Ce a fost trist, monocolor,
se luminează, ne orbește,
iar munții cu suita lor și cu al primăverii cor,
ne răsfață-mpărătește.*

*Și pas cu pas, după soroc,
totul începe să-nflorească.
Întreaga țară-i prinsă-n joc, și soarele cu limbi de foc
începe să mă încâlzească.*

*Eu ies, culeg un braț de flori,
să-1 fac buchet doar pentru tine.
Natură! Cu mii de viori și-n inima cu dulci flori,
să-ți cânt de dragoste îmi vine!*

*Deci, primăvară, te ador!
Cu tine viața iar răsare.
Tu vii la noi cu-n măștișor și gingaș câte-un măștișor
pe sălcii iar apare!*

An einen Baum

*Unheimlich wird der Tag dir werden,
wenn Blatt für Blatt dir aus den Armen fällt,
um ruhelos zu ziehn auf Erden,
und wenn ihr Antlitz ändern wird die Welt.*

*Das erste Blatt beginnt zu gilben,
es leuchtet in dem vollen, satten Grün.
Noch hörst du nicht die ersten Silben,
die es verkünden, da die Wiesen blühn.*

*Es macht den Tag dir nur noch heller
und täuscht dir goldnen Quell im Boden vor.
Und ach, das Fest vergeht doch schneller
als wie der Kranz verwelkt am Jubeltor.*

*Hell summt die Biene, und die Hummeln
umkreisen dich, du bist ihr Sommerheim.
Ameisen, Falter, Wespen tummeln
sich, um der vielen Blüten Honigseim.*

*Du merkst es nicht, das erste, gelbe,
verwaiste Blatt, du hast der Kinder viel.
Doch sieh, am blauen Lichtgewölbe
lässt sich erahnen schon das Trauerspiel.*

Pomule

*Străină ziua îți va pare
când frunze rând pe rând îți vor cădea
din brațe, când din zare-n zare,
culoarea lor peisajul va schimba.*

*Când prima frunză-ngălbenește
strălucind, de verde-nconjurată,
tu n-auzi zvonul, căci firește
câmpia este încă înflorată.*

*Îți pare totul în lumină,
izvorul încă-ți pare aurit.
Dar vai, festinul se termină
cât coronița nu s-a ofilit.*

*Zumzet de-albine te-nconjoară.
Bondari și fluturi și furnici dau zor
s-adune-a florilor comoară,
căci vara, tu ești furnizorul lor.*

*Tu nu observi când va apare,
când câte-o frunză va fi-ngălbenit.
Dar cerul îți arată-n zare
că tristul anotimp a și venit.*

Abendstunde

*Zu Ende geht, zu Ende
der Frühlingstag.
Erblasst ist das Gelände
im Haselhag.*

*Die Hänge werden düster,
das Licht verweht.
Ich höre ein Geflüster
am alten Beet.*

*Und breite, graue Schatten
verhüllen sacht
die Senken und die Matten,
samt ihrer Pracht.*

*Scharf zeichnen sich die Dächer
von Haus zu Haus
im Dorfe ab. Ein Fächer
sieh, breitet aus*

*sich, weit in Dämmerrunde!
Voll tiefer Ruh
ist diese Abendstunde.
Jeh schließt sich zu*

*die goldne Himmelspforte.
Ich sprech bedacht
die leisen, weichen Worte:
Willkomm, du Nacht!*

Oră de seară

*Ziua de primăvară
se-ncheie pe furiș,
se-ntunecă afară
și-n aluniș.*

*După dealuri se frânge
astrul înroșit,
la urechi îmi ajunge
zgomot șoptit.*

*Umbre din dealuri pornind
se întind treptat
peste câmpii, peste grind
și peste sat.*

*Casele au prins contur
pe coamele lor.
Un evantai larg și sur
se-ntinde ușor*

*spre orizont. Aurit,
soarele a apus.
Acum totu-i liniștit.
Mi-e gândul dus*

*spre noaptea 'șteptată,
și-i spun obosit
ca-n fiecare dată:
Bine-ai venit!*

Vollmond

*Im seinem goldnen Hofe steht der Mond,
von uralter Sehnsucht still bewohnt.
Die Wolken haben, wirre Gegenwart,
sich um die alte Zwingburg dicht geschart.*

*Und ringsum dehnt sich weit ein Silbermeer,
und Strahlenstege laufen hin und her;
drauf gehen, unsrem Auge unsichtbar
dahin, die Liebesseufzer, Schar um Schar.*

*In allen Sprachen, allen Zungen sind
erklungen sie, nun trägt sie still der Wind,
ob lusterfüllt, ob froh, ob voller Schmerz,
hinan von dieser Erde himmelwärts.*

*Und oben öffnet sich das goldne Tor,
der alte Grübler tritt daraus hervor;
zerfahren ist, zerfurcht sein Angesicht,
sein hohles Auge aber sieht man nicht.*

*Und einen Becher hält er in der Hand,
der Seufzer voll, die träuft er auf das Land;
Ich wasche mir in dieser reinen Flut
das aufgewühlte, ruheloze Blut.*

Lună plină

*Luna stă în curtea-i aurită,
din veacuri de dor locuită.
Turme de nori stau negre și mute
la poarta bătrânei redute.*

*Și împrejur-i pe-o mare de-argint
fug raze-poteci, un labirint,
ce duc nevăzut pe strunele lor,
nenumărate suspine de-amor.*

*În limbile toate de pe pământ,
vorbe de dor sunt luate de vânt
și purtate pe raze lunare,
fie că-s dulci, fie amare.*

*Sus, în poarta de aur s-arată
bătrânul, cu fața ridată
și-orbita ascunsă. El gânditor
se oprește o clipă-n pridvor,*

*și din cupa-i plină cu suspine
picură strop cristalin spre mine.
Eu îmi spăl în acest izvor curat
sângele cald, neastâmpărat.*

Im Traume

*O, was sind doch die Träume!
Sie führen uns durch Gärten und durch Gassen,
durch wüste Gegenden, die ganz verlassen,
bis an der öden Fluren Säume.*

*Sie lassen uns nicht rasten,
nicht ruhen; immer muss man fürchten, gehen,
bald da, bald dort sind Feinde rings zu sehen.
Und immer muss man eilen, hasten.*

*Und plötzlich stehn Bekannte
aus alten grauen Zeiten uns zur Seite.
Es dehnt sich eine unbekannte Weite
vor uns, mit einer Wasserkante.*

*Und Schiffe sieht man fahren,
mit bunten Wimpeln auf der Masten Spitzen,
und weiße Möwen durchs Gebrause flitzen,
in wirren, immer neuen Scharen.*

*Und plötzlich sind wir wieder
in einem traumhaft schönen Sonnenhaine,
umkost, umflirt vom warmen Sonnenscheine,
im Banne wundersamer Lieder.*

*So irren wir verloren
dahin, genarrt in wunderlichem Spiele,
und finden niemals zum ersehnten Ziele,
vorbei an unsren Heimattoren.*

În vis

*Grozave sunt visele noastre!
Ne duc pe poteci, prin grădini,
prin deșert, prin zările-albastre,
chiar până-n pustiu, printre spini.*

*Răgazul odihnei ni-l fură,
de teamă noi veșnic fugim,
dușmani peste tot ne-nconjură,
chiar oameni pe care nu-i știm.*

*Dar brusc, lângă noi cunoșcuiii
din timpuri străbune, apar.
În hău se destramă toți munții,
și stăm la al mării hotar.*

*De pescăruși înconjurate,
se văd vapoarele în larg,
cu stegulețe arborate
multicolore, pe catarg.*

*Și iarăși decorul se schimbă
într-o însorită poiană,
căldura solară ne plimbă
în muzica diafană.*

*Zăpăciți de jocuri abstracte,
prin vise pierduți rătăcim.
Am pierdut destinații exacte
și poarta de-acas n-o găsim.*

Ahnungsvolles Fragen

*Auf welchem fernen Stern im All
sind wohl Geschöpfe, die uns gleichen?
Wer könnte sie im Ätherwall
da je in kühnem Flug erreichen?*

*Im grenzenlosen Weltenraum
sind viele, viele Millionen
Gestirne, wo, zu ahnen kaum,
die fernen Ebenbilder wohnen.*

*Wir Menschen bilden es uns ein,
wir seien die einzig Auserwählten.
Genügt uns denn der eitle Schein,
den Irregeister uns einst erzählten?*

*Die oben ahnen es vielleicht
und suchen nach den Artverwandten.
Ob uns je ein Ruf erreicht,
den sie für uns zur Erde sandten?*

*Mir ist, ich hörte nächtlich oft
geheimnissvolle, ferne Stimmen,
wenn grelle Sterne unverhofft
zerstieben und im Raum verschwimmen.*

*Und als verstünde ich dann, Wort
um Wort, die erdefern gesprochen.
Das singt und kligt und tönt so fort,
noch Tage, lange Wochen...*

Întrebări presupuse

*Pe care stea din infinitul cer,
făpturi ca noi pot să trăiască?
Cine-ar putea, rătăcind prin eter,
semeni lumești să întâlnească?*

*Sunt, prin cosmosul fără hotare
constelații nenumărate
unde, să fie credibil oare?,
trăiesc ființe civilizate.*

*Noi oamenii doar ne închipuim
că suntem unici în univers.
Oare ajunge să ne amăgim
cu basmul unui spirit pervers?*

*Poate că înfruntând depărtarea,
semeni ne caută prin galaxii.
Primi-vom oare cândva chemarea?
Putea-vom oare cu ei vorbi?*

*Adeseori îmi pare că aud
nocturne voci din depărtare,
când stele albe se destramă crud,
și cad spulberate în zare.*

*Atunci mi se pare că înțeleg
cuvinte rostite prin stele.
Melodice sunete zilnic culeg;
par chiar un imn cântat de Iele...*

Erheben

*Erhebe dich, du Mensch, zur Sonne,
erhebe dich ins Licht,
lass überschütten voller Wonne
dein irdisch Angesicht!*

*Und breite deiner Wünsche Schwinge
und steige gleich dem Aar,
ins helle Blau hinein, und singe
mit jeder Vogelschar!*

*Betrachte dir die bunten Wälder
in ihrer Farbenpracht,
und siehe, wie im Schoß der Felder
das Wiesenblümlein lacht!*

*Begehe alle Wege, Pfade,
geh aus auf Wanderung,
empfange jedes Morgens Gnade,
bleib ewig froh und jung!*

*Und nimm dein Herz in deine Hände
und trag es durch das Land,
und führe dieses Lichtgeblende
dahin, von Rand zu Rand!*

*Tritt ein in dieses Glanzgebäude,
weit offen steht das Tor!
Und jubele vor Daseinsfreude,
du Mensch, empor, empor!*

Înălțare

*Înălță-te tu om, spre soare,
căt-re l-umină, sus.
Lasă-ți obrazul cu candoare,
lumii întregi expus!*

*Întinde-a dorului aripă
ca vulturul, spre-azur,
înălță-te cântând o clipă
cu păsările-n jur!*

*Pădurile viu colorate
priveștele din zbor,
și-admiră florile-nșirate
în poala verde pe ogor.*

*Umblă pe drumurile vieții
fără să rătăcești,
primește harul dimineții.
Să nu îmbătrânești!*

*Ia-ți inima în dinți și umblă
prin țară-n lung și-n lat,
și du lumina fără umbră,
voios, din sat în sat!*

*Intră-n casa strălucitoare,
nu te lăsa supus.
Ai porți deschise către soare;
deci sus, omule, sus!*

Die Wurzel lauscht

*Nun hat der Wald
die Hochzeitskleider angezogen.
Es klingt und schallt
und wiederhallt im weiten Bogen.*

*Der Abend sinkt,
doch lange währt die Dämmerstunde.
Der Berg erblinkt
und alles prangt im weiten Runde.*

*Ein Vogel singt
sein Lied voll Andacht klar zu Ende.
Zu Tale bringt
der Wind den Rauch vom Bruchgelände.*

*Und immer mehr
verdüstert sich die fahle Ferne.
Gleich Schaum am Meer
erblicken nach und nach die Sterne!*

*Und Stille senkt
sich auf die Landschaft leise hernieder,
Und duftgetränkt
erheben sich die Winde wieder.*

*Der Vorhang bauscht
sich wundersam im Fensterrahmen.
Die Wurzel lauscht;
am Halme rundet sich der Samen.*

Rădăcina ascultă

*Codrul din nou
a îmbrăcat haina cea bună,
și un ecou
de nuntă peste tot răsună.*

*Seara vine,
iar amurgul pare liniștit,
și e bine.
Dealul domină în asfințit.*

*Se aude un cânt
evlavios, chiar din natură.
Spre vale un vânt
aduce fum din arătură.*

*Ca un mister
depărtarea se estompează.
Clipind din cer
stelele luminează.*

*Ca și în sat,
se așează liniștea pe glie,
și-nmiresmat
vântul de seară iar adie.*

*Un pui de vânt
abate perdeaua hoțeste,
iar în pământ,
rădăcina ascultă bobul cum crește.*

Sommer im Banat

*Ein zarter Schimmer überzieht
das Himmelszelt;
der Dämmer weicht, die Nacht entflieht
dem Weizenfeld.*

*Die Halme stehn in ihrer Zier
der Fruchtbarkeit.
Wie gern verweile ich jetzt hier,
wo weit und breit
nur Wachtelschlag und Halmensang
zu hören sind,
getragen viele Meilen lang
vom Morgenwind!*

*Die Dommel ruft, die Wachtel schlägt,
die Lerche steigt
ins Licht, wohin sie Lieder trägt.
Der Himmel neigt
sich über jeden leisen Ort
wo Ähren glühn
und blau geprenkelt da und dort
Kornblumen und Pipatsch blühn.*

*Und Silberglanz und Sonnenschein
von Rand zu Rand.
Wo kann's auf Erden schöner sein
als hierzuland, im Banat!*

Vară în Banat

*În zare o geană apare
pe cer. Mai târziu
vin zorile, noaptea dispare
din lanul de grâu.*

*Mulțimea de spice-și arată
rodul auriu.
Aici cu drag, ca altădată
îmi place să fiu,
să ascult foșnetul lanului
și al prepeliței cânt
purtat până-n vatra satului
pe aripi de vânt.*

*Dropia și prepelița cântă,
iar ciocârliă
în tril către cer se avântă.
Și măreția
boltei cerești se înclină
unde mii și mii
de spice în pârg, se îmbină
cu maci purpurii.*

*Soarele-aruncă argint lucios
peste lanul bogat.
Nu știu pe lume un loc mai frumos
ca aici, în Banat!*

Banater Wind

*Mit ungestümer fesselloser Wucht,
durchbraust der Wind das ebene Gelände,
macht ab und zu im Rennen eine Wende
und landet irgendwo in einer Bucht.*

*Und alles ist vor ihm auf steter Flucht.
Die Bäume recken ihre viele Hände,
erflehn des Himmels günstiges Geblende,
und hin und her schwankt allerseit die Frucht.*

*Ich geh hinaus und eile johlend mit,
und halte mit dem Ungestümen Schritt,
durchwandere auf altbekannten Spuren*

*die aufgewühlten, buntbescheckten Fluren,
und kehre erst am späten Abend um,
beim abhebenden letzten Liedgesumm.*

Bate vântul în Banat

*Cu furie, cu nestăvilită putere
vântul străbate întinsa câmpie,
își schimbă direcția, fără solie,
ajungând undeva prin unghere.*

*Copacii spre cer multe brațe ridică,
cerându-i s-oprească marea urgie,
spice de aur se-nclină spre glie,
și din calea lui fug toți cu frică.*

*Eu ies din casă și fug cu el cântând,
pe drum cunoscut, peste câmp răvășit,
și țin pasul cu vântul dezlănțuit.*

*Vin iarăși în casă spre seară, râzând
când ultimul val s-a mai liniștit.
Oare și vântul a obosit?*

Mein Vaterhaus

*Das alte, lange Giebelhaus
steht noch. Seit hundert Jahren
trotzt es der Zeit, dem Windgebraus
und schaut noch immer jünger aus,
nach all den Sturmgefahren.*

*Der First ist nicht mehr lattengrad,
das Dach hat manche Beule,
die Traufe sah schon manches Bad
und überm schmalen Katzenpfad
hört man zur Nacht die Eule.*

*Zwei Augen hat die Giebelwand,
um weit hinauszuschauen
ins breite, freie Weizenland,
von Saum zu Saum, von Rand zu Rand,
bis in die fernen Auen.*

*Stark ist der Bau und fest der Grund
und stämmig steht die Mauer;
es wohnt sich drinnen trautgesund
von Kindheit bis zum Kräfteschwund,
bei Freude und bei Trauer.*

*Es ist nicht groß und ist nicht neu,
ist räumlich, ohne Leere.
Die Wände sind aus Lehm und Spreu,
doch weiß ich nichts, was noch so treu
und lieb und schön mir wäre.*

Casa părintească

*Bătrâna casă cu calcan
mai stă. Un veac a împlinit
și-nfruntă încă an de an
furtuni și vânturi și dușman
de parcă a întinerit.*

*Coama nu mai e chiar nouă,
acoperișu-i mai ceva,
streașina plânge dacă plouă,
iar noaptea, pe la ora două
auzi cântând o cucuvea.*

*Are doi ochi sus în calcan,
cu care-n ani a tot privit
cum anotimpuri fug în van,
cum aurul se coace-n lan
până departe spre zenit.*

*Solidă-i casa, din pământ,
pereții parcă sunt de ieri.
Să pot, aș face legământ
să stau în ea pân' la mormânt,
la bucurii și la dureri.*

*Nu e nouă, nu-i nici mare,
dar totul e în ea curat.
La ferestre are-o floare
și o doresc plin de ardoare,
căci pentru mine-i un palat.*

Daheim

*Nun geh ich immer öfter in Gedanken
nach Hause, in das Dorf der Seligkeit,
wo ich verbracht die erste Jugendzeit.
Ich seh im roten Dachgewühl den schlanken,*

*ergrauten Turm, drauf wilde Rebenranken.
Ich schreite durch die Gassen weit und breit
und schaue in die Höfe beiderseit,
wo Blumen auf den Fenstersimsen schwanken.*

*Und alles grünt, der Wipfel Kronen wanken,
die Gärten sind voll Blütenherrlichkeit,
der Beete Säume tragen Goldgeschmeid,*

*und im Geäste hör ich Spatzen zanken.
Und auf den Wegen, blütenüberschneit,
seh ich uns gehn, im Jugendglück zu zweit.*

Acasă

*Mă duc cu gândul tot mai des acasă,
în satul meu drag, unde am copilărit.
Printre calcane, încă neclintit,
văd turnul zvelt sub iedera mănoasă.*

*Pășind pe strada largă și frumoasă,
privesc în jur cu sufletul fericit,
prin curți văd liliacul înflorit
și la ferestre câte-o floare-aleasă.*

*Totul e înverzit. Ca o mireasă
este livada de cireși, înflorită,
iar grădina îmi pare aurită.*

*Vrăbii se ceartă prin coroana deasă,
și pe cărarea cu flori împodobită
ne văd mergând, pereche fericită.*

Dem Maler Stefan Jäger

*Das ganze Dasein von der Wiege
und bis zum Grabe hielst du fest
in deinen Bildern, Gang und Stiege,
den Flur mit seinem Laubgeäst,
Gerätekammern, alte Giebel,
die Kinderschar bei Spiel und Fibel.*

*Und Rosmarein und Hollersträuche
und Hochzeitsfest und Totenschmaus,
geheiligt durch die alten Bräuche,
das ahnenalte Siedlerhaus,
so wie es nimmer aufzufinden,
mit Maulbeerbaum und Silberlinden.*

*Die unbegrenzte Flurenbreite,
die schrankenlose weite Sicht,
den freien Wind zu jeder Seite,
das ungehemmte Himmelslicht;
dies ist der Rahmen, der gegeben
ward dir zu deinem Künstlererben.*

Pictorului Ștefan Jäger

*Prinsă-n tablourile tale
ai durat cu măiestrie
a existentei noastre cale,
leagăn și copilărie,
șuri și calcane ondulate,
lanuri și câmpuri depărtate.*

*Cu soc și rozmarin în zare,
cu duzii, cu măreții tei,
cu nuntă, joc și-nmormântare,
sfînțiți de vechiul obicei,
cu drumul greu al strămutării
și case vechi date uitării.*

*Câmpia-n larg nelimitată
și vântul liber împrejur,
priveștiștea ne-ncorsetată
sub cer albastru de azur;
harul te-a dus pe-această cale.
Pictor-tribun al gintei tale.*

Verarmt

Verarmt und abgehärmt
stehst du vor mir, mein treues Weib.
Ein alter dünner Fetzen wärmt
deim 'einst so schlanken, schönen Leib.

Schön ist dein Angesicht,
vielleicht noch schöner als es war
im grellen Bogenlicht,
vor Tag zu Tag und Jahr zu Jahr.

Doch manchmal ist dein Gang
so müde und verhoffend schwer.
Und deinen einst so hellen Sang
vermiss ich immer mehr und mehr.

Du tust wie du getan,
von in der Früh bis in die Nacht
die Pflicht, und fängst dann wieder an,
wenn du vorm grauen Tag erwachst.

Ich schau dir öfter zu,
und denke jener Zeit
voll Herrlichkeit, wo du
nichts ahntest von der Ärmlichkeit

die uns zu Teile ward,
nur dir und unsrem Kind.
Ach, hässlich ist die Gegenwart,
denn aus dem Osten weht der Wind!

Sărăcită

Ești sărăcită și slăbită
soție dragă și fidelă.
De-o cârpă veche-i învelită
făptura-ți, cândva de gazelă.

Te văd și astăzi tot frumoasă
precum ai fost și altădată,
când erai blândă și grațioasă
de reflectoare luminată.

Dar câte-odată, când ți-e pasul
mai mic, mai greu și mai obosit,
mi-e dor să îți ascult iar glasul
de privighetoare, ce m-a vrăjit.

Din zori de zi și până-n seară,
de zile și ani te străduiești
să-ți duci povara. Și-ncepi iară
la primii zori, când te trezești.

Mă uit la tine adeseori
și mă cuprinde nostalgia.
Înconjurată cu splendori
n-ai bănuț ce-i sărăcia

în care soarta ne-a aruncat
copilul... și ne-a umilit.
Urâte vremuri am apucat,
căci vântul bate din răsărit.

Mein Freund, der Schmiedt

*Ganz tief in seiner dunklen Kammer
schafft immerfort und fort ein Schmiedt.
Und immerwährend pocht sein Hammer,
und dumpf ertönt da Lied um Lied.*

*Er schafft seit vielen, vielen Jahren
da ohne Rast und ohne Ruh,
und ich, mit meinen bleichen Haaren
hör immer lauschend, ängstlich zu.*

*Wir sind, mir scheint, von gleichem Alter,
er trat mit mir in diese Welt.
Er ist mein Schützer, mein Erhalter,
so lange es ihm da gefällt.
Gar häufig wurde er getrieben.
Dann flog sein Hammer, poch, poch, poch.
Doch ist er stets mein Freund geblieben,
hält mir die Treue immer noch.*

*Und manchmal sah er aus, als wäre
er ganz ermüdet, ganz erschlafft;
doch aufrecht hielt ihn seine Ehre,
er pochte weiter voller Kraft.*

*Er läss mich nicht im Stich. Verbunden
sind wir im Laufe unsrer Zeit,
so lange uns da frohe Stunden
gewährt sind von der Ewigkeit.
Nur klopfe, hämmere da drinnen
du lieber Freund, nur schaffe, Schmiedt!
Lass Glut im Blute hinwegrinnen,
nur poch, ich lausche deinem Lied.*

Prietenul meu, fierarul

*În forja sa întunecată
neîntreput ciocanul bate.
De mii de ori și înc-odată
și-un cântec grav prin zid răzbate.*

*Cu brațele neobosite
el bate fierul de ani în șir,
iar eu, cu tâmpile-ncărunțite,
ascult cu teamă și-l admir.*

*Suntem același leat, se pare,
în lume a pășit cu mine.
Nu-i mai bătrân, dar e mai tare
și mi-e tutore, mă-ntreține.
Adesea, când era zorit,
ciocanul zbura în brațul său.
Dar el era de neclintit,
prieten la bine și la rău.*

*Iar dacă uneori se părea
că a obosit, că-i moleșit,
onoarea harnic îl menținea
și trudea până la asfințit.*

*La greu, el nu mă părăsește;
vom fi în viață nedespărțiți,
și prietenia va tot crește
câți ani ne-au mai fost hărăziți.
Deci lasă-ți ciocanul să cânte
pe nicovală, prieten drag;
inimi fierbinți nu pot fi frânte!
Eu te admir și te-ascult din prag.*

Der Sturm

*Ihr Menschen geht auf falscher Bahn,
ihr betet eitle Götzen an.
Erniedrigt euch nur tiefer, tiefer,
verbeugt euch knechtisch, schiefer, schiefer!
So hat's der Mensch noch nie getan.*

*Nur kriech dahin, du feige Schar,
bring deinem Götzen Opfer dar!
Heb ihn, den Eitlen, hoch zum Himmel
und tumle, Menge, im Gewimmel
dich, jeder Menschenwürde bar!*

*Sieh, wie der Klotz am Sockel steht,
wie ihn der Weihrauch grau umweht!
Nur krieche, Masse, knie nieder
und gröle deine schrillen Lieder,
verrichte stammelnd dein Gebet!*

*Nur schwenkt das schreiend rote Tuch
und lest und lernt aus eurem Buch
wie man da schuftet muss und schweigen,
sich untertänig, gläubig zeigen!
Ihr meint, der Turm kommt nie zum Bruch?*

*Doch wartet nur! Im Grund der Wurm,
der untergräbt den stolzen Turm.
Und der am Sockel einst gestanden,
kommt unbarmherzig da zu Schanden,
sobald erbrausen wird der Sturm.*

Furtuna

*Hei oameni, calea-i rea, să știți,
la idoli falși vă ploconiți.
Tot mai supuși vă arătați,
ca slugi docile vă aplecați.
De veac n-ați fost mai umiliți.*

*Tărăște-te gloată fricoasă,
dă idolilor jertfă grasă,
ridică-ți zeii către stele,
grăbește, fă-le temenele
și demnitatea-ți las-o joasă.*

*Vezi cum butucul stă statuie,
în jur cu fumuri de tămâie!
Tărăște-te, îngenunchiază,
stridente ode întonează,
fă ruga pân' la el să suie.*

*Flutură-ți cârpa roșu-aprins,
citește și-nvață să fii convins
cum fără murmur, până pici jos,
să te-nrobești supus, credincios.
Crezi că statuia e de neînvins?*

*Așteaptă! Răul nu ține-ntruna.
Cândva se termină minciuna
și idolul, ce pe soclu a stat,
fără milă va fi dărâmat
atunci, când va porni furtuna.*

Hochwasser

*Die Gipfel lassen alles Starre los.
Und zügellos und schäumend jagen Pferde
dahin, es ist der Wogen weiße Herde,
ihr Gang ist laut und ihr Gedränge groß.*

*Bis tief ins Innere bebt der Berge Schoß.
Die Weiden neigen voller Angstgebärde
sich wirr herab zur lockern Ufererde,
die abgebröckelt, bis zum Felsen bloß.*

*Und alles reißt das Fessellose mit.
Gesteine rollen gurgelnd über Steine,
Geäst und Zweige aus dem Uferhaine*

*sind wild zermamlt im Gische. Riesenstämme
ziehn ungestüm zu Tal und Wellenkämme
erklimmen Stege, Wege, Schritt für Schritt.*

Inundație

*Din munți prăvale tot ce-a fost încremenit.
Armăsari în herghelii dezlănțuite
sunt valurile înspumate și grăbite,
cu vuietul asurzitor, neîmblânzit.*

*Dealul până-n adâncuri este zguduit.
Speriate sălcii se apleacă spășite
spre malurile de ape-acoperite
și corodate. Doar stâncile nu s-au clintit.*

*Totul e smuls pe unde trece urgia.
Crengi rupte și frunze pe valuri se rotesc,
copacii smulși de ape, de-a valma plutesc.*

*Bolovanii duși de ape în maluri lovesc,
rădăcini rămân goale, iar apele cresc
și, pas cu pas, înghit drumul și câmpia.*

Im Herbst

*Vielhundertfältig, tausendfach
erblinkt das Perlgeschäume
im unermüdlich schnellen Bach,
an Wurzeln alter Bäume.*

*Die Blätter wehen fort und fort,
sie rascheln, sinken immer,
man sieht im Runde, Ort um Ort,
das gleißende Geflimmer.*

*Die Wälder sind nun farbenbunt
am Hange angestrichen.
Ganz jäh ist von dem Schollengrund,
der Halme Glanz gewichen.*

*Ganz öde dehnt sich, flach und grau,
die Ackerflur im Raume,
und müde ist die ferne Au,
versinkt nun bald im Traume.*

Toamna

*Pârâul saltă-n mii și mii
de perle sclipitoare,
gonind prin vale spre câmpii,
spre mai mult soare.*

*Frunze adie într-un joc,
și murmură și zboară.
Jur împrejur, sclipiri de foc
sate-nconjoară.*

*Pădurea-n sute de culori
pe coame se arată;
holda de-a grâului splendori
e dezbrăcată.*

*Pustiu se-ntinde solul sur
al lanului în zare.
Totul e obosit în jur
ca-ntr-o visare.*

Abend

*Der Abend kommt durchs Tal herangeschlichen
und nimmt die Helle aus dem Dorfe mit.
Er geht wie einer, dem der Stock entglitt,
vor dessen Fuß die Straße jäh gewichen.*

*Die Hänge und die Senken sind erblichen,
der Schatten hemmt am Zaune seinen Schritt,
vom Scheunendache ruft's: kuwit, kuwit,
und dunkel ist der Kauz vorbeigestrichen!*

*Vorm Giebel sitzen alte, graue Leute
und Kinder gehen heim von ihrem Spiel,
die Arbeit ruht, es war genug für heute.*

*Der Bauer löst vom Scheit die letzte Siele,
versöhnend klind das schwingende Geläute;
nun ist der müde Tag an seinem Ziele.*

Seară

*Ca un moşneag ce merge-agale
peste poteci imaginare,
luând luminile din zare,
vine seara domol prin vale.*

*Palide umbre-aşterne-n cale,
ce pe la garduri, cu răbdare
mai zăbovesc. Iar pe hambare
cântă o cucuvea a jale.*

*Bătrâni cărunţi şad în pridvoare,
copii se-ntorc, chemaţi de mamă,
munca se-opreşte şi pe ogor.*

*Ţăranul caii îi deshamnă
dangăt de clopot vine-n zbor.
E seară. Odihna ne cheamnă.*

Dezembernacht

*Alles schlummert auf der Erde,
und der Berge dunkle Herde
hat sich auch zur Ruh gelegt,
von der stillen Nacht umhegt!*

*Und die kahlen Bäume sinnen,
was sie alle nun beginnen
sollen, ohne Blätterkleid
in der großen Einsamkeit.*

*Und die leeren Wiesen trauern
still dem Sommer nach, erschauern.
Und ein grauer Nebel fällt
auf das öde Ackerfeld.*

*Bloß die Bächlein rauschen immer,
und des Himmels Sternenschimmer
schaut dem Weltgeschehen zu,
blinkend, funkelnd, ohne Ruh!*

Noapte de decembrie

*Sub cerul rece, plin de stele,
totul doarme pe pământ.
Dealurile, chiar și ele
dorm sub mantia de argint.*

*Copacii goi stau și se-ntreabă
cum să respire mai ușor
fără a frunzelor podoabă,
în singurătatea lor.*

*Câmpia goală, zgribulită,
gândește trist la vară;
de ceață e acoperită
încă de astă-seară.*

*Își văd de drum nestingherite,
doar pâraiele, sub gheață.
Și stelele neadormite
veghează până dimineață.*

Wie gut ist doch die Nacht!

*Wie gut ist doch die Nacht,
die uns vergessen lässt,
was Böses uns der Tag gebracht.
Vergessen bis zum letzten Rest!*

*Wenn uns eine fremde Welt
fest in die Arme nimmt,
wenn alles Widrige zerfällt
und weg der graue Abschaum schwimmt.*

*Wenn uns der Sterne Licht
den Weg zum Hafen zeigt,
und sich ein holdes Angesicht
hernieder aus dem Dunkel neigt.*

*Wenn uns kein Sturm erweckt,
kein Laut, kein Schritt von drauß,
und sich die Sorgenfrau versteckt
im letzten Winkel, hinterm Haus.*

*Wenn fremde Düfte wehn
und wenn da weitumher
die guten Geister kommen, gehn,
als wenn man nicht auf Erden wär.*

*Wie gut ist doch die Nacht,
wenn uns der Traum unhegt
und sich des Himmels volle Pracht
uns auf die müden Lider legt.*

Ce bună-i totuși noaptea!

*Și totuși, noaptea este bună,
căci să uităm ne lasă
necazul, ce ziua se-adună
și cugetul ne-apasă.*

*Cu noaptea, o lume străină
ne strânge-n brațe, tare,
și tot ce-a fost rău pe lumină,
stres și coșmar, dispare.*

*Când calea spre un port ne-arată
a stelelor lumină,
și-apare-n noapte-mbujorată
o față mai senină.*

*Când nu ne trezește furtuna,
sau pasul ce trece grăbit,
când baba cu griji, mătrăguna,
într-un ungher s-a pitit.*

*Un iz îngeresc când adie
pe al somnului nostru plai,
când spirite bune ne-imbie
pe drum plin de flori, ca în rai.*

*Da, ce bună este noaptea, când
în vise ne trimite
splendori cerești; și rând pe rând
ne-nchide pleoapele-obosite.*

Bekennnis

*Ihr findet es als unerhört
dass ich, derweil die Welt in ihren Fugen krachte,
ganz ungetrübt und ungestört
gar oft die zartesten Gedichte machte.*

*Dem ist nicht so, denn ich empfand
als erster den finstren Atem der Geschichte
- wie er dahinzog durch das Land -
und schrieb daneben ruhig die Gedichte,*

*voll weichen Klagens, voller Sang,
als rührt's mich nicht, dass mir des Sturmes dunkle Raben
mit scharfen Krallen ihren Fang
- mein Herz - voll Lust und Gier zerstückelt haben.*

*Mit Blut ist dies und das Gedicht
geschrieben worden, das könnt ihr getrost mir glauben,
und Tränen netzten das Gesicht
mir, und ich hörte wilde Rosse schnauben,*

*und wichernd scharren vor dem Tor,
des Schicksals wüste Herden durch die Gassen jagen.
Doch immer stieg ein Ruf empor:
Nicht im Gedicht zu bluten, nicht zu klagen.*

Mărturisire

*Găsiți nepomenit că-n timpul când
pământul se zguduia din temelii,
nestingherit, chiar lumea ignorând,
am scris cele mai delicate poezii.*

*Nu-i chiar așa, eu primul am simțit
cum a trecut prin țară cu urgie,
suflul istoriei, grav, de neoprit,
dar am mai scris câte o poezie*

*plină de dor sau de întristare,
fără să-mi pese că-n marea furtună
corbii mi-au luat inima, și-n ghiare
au sfâșiat-o ca pe-o mătrăgună.*

*Multe poezii s-au scris cu sânge
și lacrimile umezeau câte un rând.
Ce tare ași fi strigat: „ajunge!”
când auzeam tropotul hoardei trecând*

*la poarta mea, sălbatic nechezând
în jocul soartei... cruntă vitregie.
Dar totdeauna mi-am impus un gând:
„Nu sângera, nu plânge-n poezie!”*

Wer bin ich?

*Gar oft kommt es mir vor,
als sei ich selber gar nicht ich.
Als öffne sich ein fremdes Tor
nach einer Gegend wunderbarlich.*

*Ich find mich nicht zurecht.
Bin ich vor uralt-alter Zeit
in einem fernen lande Knecht
gewesen, gen Gefahr gefeicht?*

*Bin ich, den ihr da kennt,
den jeder neue Morgen sieht,
den ihr bei seinem Namen nennt,
bin ich der Zauberer im Lied?*

*Bin ich der Dornenstrauch,
verwurzelt diesem Schollengrund?
Bin ich der flatterhafte Rauch,
verwehend mit dem Wind im Rund?*

*Bin ich der Vogel, der
bald da, bald dort im Wald zu sehn,
der Sänger jener alten Mär,
des' Lieder nimmer nie vergehn?*

*Wer bin ich, sagt es mir?
Ich kenne mich da selber nicht.
Zeigt mir die Wasserfläche hier
zu widerspiegeln mein Gesicht!*

Cine sunt eu?

*Adeseori un gând mă-ncearcă,
parcă eu nu sunt eu. Dar iată,
o poartă se deschide largă
spre o lume fermecată.*

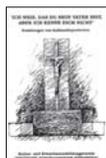
*Nu-mi găsesc locul. Am fost oare,
în timp de secole-asfințit,
un slujitor, sau oarecare
om, de pericol ocolit?*

*Sunt omul pe care anume
Îl salutați zilnic în zori
și îl chemați zâmbind pe nume,
sau sunt cumva un vrăjitor?*

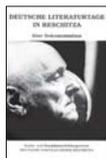
*Sunt eu un trandafir sălbatic
cu rădăcini pe-acest pământ?
Sunt fumul unui foc tomnatic
purtat în neant de orice vânt?*

*Sunt eu o pasăre hoinară
ce v-a-nvățat cântul de dor?
Sau sunt rapsodul cu ghitară
a cărui cântece nu mor?*

*Sunt eu, sau numai mi se pare?
Spuneți-mi să mă dumiresc;
unde e apa lină-n care
obrazul să mi-1 oglindesc?*

1. **Ich weiß, dass du mein Vater bist, aber ich kenne dich nicht. Erzählungen von Russlanddeportierten (I. Band).** Redaktion: Erwin Josef Țigla, Werner Kremm. ADZ-Verlag Bukarest, 1995, 103 Seiten, Auflage: 500 Exemplare. ISBN: 973-96022-8-2

2. **Deutsche Literaturtage in Reschitza (1991 - 1995). Eine Dokumentation.** Redaktion: Erwin Josef Țigla, Werner Kremm. ADZ-Verlag Bukarest, 1996, 248 Seiten, Auflage: 500 Exemplare. ISBN: 973-97541-1-2

3. **Das schreckliche Jahr 1945. Erzählungen von Russlanddeportierten (II. Band).** Redaktion: Erwin Josef Țigla, Werner Kremm. ADZ-Verlag Bukarest, 1997, 120 Seiten, Auflage: 700 Exemplare. ISBN: 973-97541-5-5

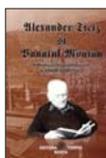
4. Karl Ludwig Lupșiasca: **Dieses von Natur aus reiche Land. Geschichte des Banater Berglands in der Zeitspanne 1718 - 1855.** Redaktion: Erwin Josef Țigla, Werner Kremm. ADZ-Verlag Bukarest, 1997, 320 Seiten, Auflage: 700 Exemplare. ISBN: 973-97541-8-X

5. Erwin Josef Țigla: **Im Banater Bergland. 10 Jahre Kultur- und Erwachsenenbildungsverein „Deutsche Vortragsreihe Reschitza’.** Lektorat: Hans Liebhardt. ADZ-Verlag Bukarest, 1997, 408 Seiten, Auflage: 500 Exemplare. ISBN: 973-97541-7-1

6. Erwin Josef Țigla, Hans Liebhardt (Hrsg.): **Alexander Tietz und seine Welt. Dokumente, Erinnerungen, unveröffentlichte Texte.** ADZ-Verlag Bukarest, 1998, 200 Seiten, 24 Fotoseiten, 1 Anhang, Auflage: 1.000 Exemplare. ISBN: 973-99318-0-X

7. Erwin Josef Țigla (Hrsg.): **Alexander Tietz și Banatul Montan.** Timpul-Verlag Reschitza, 1998, 232 Seiten, 32 Fotoseiten, 1 Anhang, Auflage: 500 Exemplare. ISBN: 973-9249-48-5

8. Edith Guip-Coobilansky: **Poesie des Banater Berglands. Gedichte und Prosa.** Lektorat: Hans Liebhardt; Redaktion: Erwin Josef Țigla. ADZ-Verlag Bukarest, 1999, 86 Seiten, Auflage: 1.000 Exemplare. ISBN: 973-98318-6-9

9. Alexander Tietz: **Briefe von der Alm = Scrisori de la sălaș.** Zweisprachige Ausgabe. Ins Deutsche übersetzt von Hans Liebhardt. Hrsg.: Erwin Josef Țigla. ADZ-Verlag Bukarest 2000, 128 Seiten, Auflage: 500 Exemplare. ISBN: 973-98318-9-3

10. Karl Ludwig Lupșiasca: **Dem Emporbringen und Aufblühen dieser Bergwerke. Eine Geschichte des Banater Berglands in der Zeitspanne 1855 - 1920.** Redaktion: Erwin Josef Țigla. ADZ-Verlag Bukarest, 2000, 382 Seiten, Auflage: 700 Exemplare. ISBN: 973-99655-2-0

11. Msgr. Paul Lackner: **Ein Versuch, die chor-musikalische Vergangenheit Reschitzas festzulegen = O încercare de evocare a trecutului muzical-coral al Reșiței.** Zweisprachige Ausgabe. Ins Rumänische übersetzt von Georg Colța. Hrsg.: Erwin Josef Țigla, Modus P.H.-Verlag Reschitza, 2000, 90 Seiten, 11 Fotoseiten, Auflage: 500 Exemplare. ISBN: 973-8104-02-5

12. Erwin Josef Țigla, Hans Liebhardt (Hrsg.): **Deutsche Literaturtage in Reschitza. 1996 - 2000. Vorträge, Studien, Berichte.** ADZ-Verlag Bukarest, 2001, 366 Seiten, Auflage: 500 Exemplare. ISBN: 973-99655-5-5

13. Erwin Josef Țigla: **Biserici romano-catolice din Banatul Montan = Römisch-katholische Kirchen im Banater Bergland = A Bánsági Hegyvidék Római Katolikus Templomai.** InterGraf-Verlag Reschitza, 2001, 128 Seiten, Auflage: 500 Exemplare. ISBN: 973-97258-3-18

14. Rolf Bossert: **Im Dickicht der Sprache. Zum 50. Geburtstag des Dichters.** Hrsg.: Erwin Josef Țigla, Hans Liebhardt. ADZ-Verlag Bukarest, 2002, 150 Seiten, Auflage: 300 Exemplare. ISBN: 973-8384-04-4

15. Anton Schulz: **Vom Postmeister zur Schnellpost. Ein Beitrag zur Postgeschichte Reschitzas.** Redaktion: Erwin Josef Țigla; Lektorat: Waldemar König. InterGraf-Verlag Reschitza, 2002, 252 + XVIII Seiten, Auflage: 300 Exemplare. ISBN: 973-97258-3-35

16. Maria Magdalena Kumher: **Peisaj. Versuri**. Redaktion: Octavian Doclin. Modus P.H.-Verlag Reschitza, 2002, 36 Seiten, Auflage: 300 Exemplare. ISBN: 973-8104-11-4

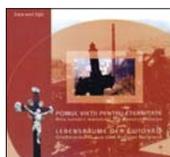
17. Christian Gitzing: **Schule im Wandel der Zeit. Die deutsche Volksschule in Reschitza von den Anfängen bis zur Gegenwart**. Redaktion: Erwin Josef Țigla. InterGraf-Verlag Reschitza, 2002, 252 Seiten, Auflage: 300 Exemplare. ISBN: 973-97258-3-43

18. **Spălați-vă picioarele unul altuia. Ecumenism între istorie și prezent la Reșița = Waschet Euch gegenseitig die Füße. Ökumene zwischen Geschichte und Gegenwart in Reschitza = Mossátok meg egymás lábát. Az ökumenizmus története és jelene Resicán**. Hrsg.: József Csaba Pál, Erwin Josef Țigla. InterGraf-Verlag Reschitza, 2003, 290 + XIV Seiten, Auflage: 300 Exemplare. ISBN: 973-97258-3-44

19. **Aufs Wort gebaut. Deutsche Autoren in Rumänien**. Hrsg.: Erwin Josef Țigla, Hans Liebhardt. ADZ-Verlag Bukarest, 2003, 231 Seiten, Auflage: 700 Exemplare. ISBN: 973-8384-15-X

20. Erwin Josef Țigla: **Pomul vieții pentru eternitate. Arta turnării metalului din Banatul Montan = Lebensbäume der Ewigkeit. Gießereikunst aus dem Banater Bergland**. Mit Einführungsworten von Erzdechant József Csaba Pál und Dr. Rudolf Gräf, ergänzende Fotos aus der Sammlung Walter Woth (Deutschland); Lektorat: Waldemar König. InterGraf-Verlag Reschitza, 2003, 59 Seiten, Auflage: 300 Exemplare. ISBN: 973-97258-3-57

21. **Germanii din Banatul Montan**. Hrsg.: Erwin Josef Țigla; Lektorat: Waldemar König. InterGraf-Verlag Reschitza, 2003, 220 + LXXVIII Seiten, Auflage: 300 Exemplare. ISBN: 973-97258-3-60

22. **Matinee. Junge deutsche Lyriker in Rumänien. „Rolf Bossert“-Lyrikwettbewerb 2003**. Hrsg.: Erwin Josef Țigla; Lektorat: Waldemar König. InterGraf-Verlag Reschitza, 2003, 70 Seiten, Auflage: 300 Exemplare. ISBN: 973-97258-3-61

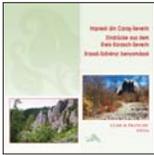
23. Doina & Gustav Hlinka: **Pictură naivă = Naive Malerei**. Hrsg.: Nicole Opațchi, Erwin Josef Țigla; Einleitende Worte: Ada D. Cruceanu; Lektorat: Waldemar König. ColorPrint - Verlag Reschitza, 2004, 60 Seiten, Auflage: 300 Exemplare. ISBN: 973-97258-3-72

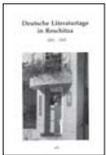
24. Erwin Josef Țigla: **Biserici romano-catolice din Arhidiaconatul Banatului Montan = Römisch-katholische Kirchen im Erzdechanat des Banater Berglands = A Bánsági Hegyvidék főesperességének római katolikus templomai.** Lektorat: Waldemar König. ColorPrint - Verlag Reschitza, 2004, 160 Seiten, Auflage: 200 Exemplare. ISBN: 973-97258-5-6

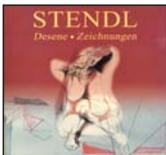
25. **Heimweh ist die schlimmste Krankheit. Erzählungen von Russlanddeportierten (III. Band)** / Hrsg.: Andrea Judith Krempels, Erwin Josef Țigla; Lektorat: Waldemar König. ColorPrint - Verlag Reschitza, 2005, 86 + XX Seiten, Auflage 500: Exemplare. ISBN: 973-97258-8-0

26. Luise & Francisc Finta: **Impresii din Caraș-Severin = Eindrücke aus dem Kreis Karasch-Severin = Krassó-Szörényi benyomások** / Hrsg.: Erwin Josef Țigla; Lektorat: Waldemar König. „Banatul Montan“-Verlag Reschitza, 2005, 64 Seiten, 500 Exemplare. ISBN: 973-87344-1-X

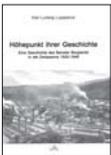
27. Erwin Josef Țigla, Hans Liebhardt (Hrsg.): **Deutsche Literaturtage in Reschitza. 2001 - 2005. Vorträge, Studien, Berichte.** ADZ-Verlag Bukarest, 2006, 408 Seiten, Auflage: 250 Exemplare. ISBN: 973-8384-28-1

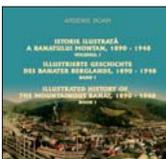
28. Ion Stendl: **Desene - Zeichnungen.** Hrsg. und einleitende Worte: Erwin Josef Țigla. Text: Maria-Magdalena Crișan. Lektorat: Waldemar König. „Banatul Montan“-Verlag Reschitza, 2006, 131 Seiten, Auflage: 500 Exemplare. ISBN: (10) 973-87344-6-0; ISBN (13) 978-973-87344-6-3

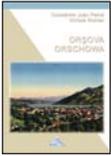
29. Anton Ferenschütz: **Wahn und Wirklichkeit. Erzählung.** Hrsg. und mit einem Nachwort: Erwin Josef Țigla. Lektorat: Waldemar König, Herta Drexler-Drozdik. „Banatul Montan“-Verlag Reschitza, 2006, 274 Seiten, Auflage: 350 Exemplare. ISBN: (10) 973-87344-8-7; ISBN: (13) 978-973-87344-8-7

30. Karl Ludwig Lupșiasca: **Höhepunkt ihrer Geschichte. Eine Geschichte des Banater Berglands in der Zeitspanne 1920 - 1948.** Hrsg.: Erwin Josef Țigla. Lektorat: Waldemar König, „Banatul Montan“-Verlag Reschitza, 2006, 382 Seiten, Auflage: 300 Exemplare. ISBN: (10) 973-87344-7-9; (13) 978-973-87344-7-0.

31. Arsenie Boar: **Istorie ilustrată a Banatului Montan, 1890 - 1948. Volumul I = Illustrierte Geschichte des Banater Berglands, 1890 - 1948. Band I = Illustrated history of the Mountainous Banat, 1890 - 1948. Book I.** Hrsg.: Erwin Josef Țigla. Lektorat: Waldemar König, Dr. Ada Cruceanu-Chisăliță. „Banatul Montan“-Verlag Reschitza, 2007, 152 Seiten, Auflage: 350 Exemplare. ISBN: 978-973-88077-6-1; Vol. I, ISBN: 978-973-88077-7-8.

32. Constantin Juan-Petroi, Christa Richter: **Orșova = Orschowa**. Alte Fotos und Ansichtskarten aus der Sammlung: Stefan Hutterer, Mihai Butnaru. Redaktion: Erwin Josef Țigla. Lektorat: Waldemar König. „Banatul Montan“-Verlag Reschitza, 2007, 108 Seiten + 21 Seiten Illustrationen, Auflage: 250 Exemplare. ISBN: 978-973-88461-1-1.

